

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

СЛУЖБЕ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	7
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	11
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	12
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	13
7.	БУЏЕТ СЛУЖБЕ ЗА 2022. ГОДИНУ	14
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	14
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	15
8.2.	Преглед прихода и примитака	15
8.2.1.	Приходи од такси	15
8.3.	Биланс стања	17
8.3.1.	Попис средстава и обавеза	17
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	18
9.1.	Пријем запослених на одређено вријеме	18
9.2.	Обављање послова другог радног мјеста	19
9.3.	Уговори о дјелу	21
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	22
10.1.	Набавка путничких моторних возила	23
10.2.	Набавка ИТ опреме	24
11.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	25
	ПРИЛОЗИ	25

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Службе за послове са странцима** (у даљем тексту: Служба) који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Службе приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Службе у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Скретање пажње²

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- *Наплаћени приходи евидентирани у Главној књизи нису сравњени у потпуности са помоћним евиденцијама на начин прописан Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета у институцијама БиХ (тачка 8.2.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Службе је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

² Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Службе за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Службе за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Службе у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на сљедеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији није усклађен са одлукама Савјета министара БиХ (тачка 5. Извјештаја).*
- *Служба је током цијеле године ангажовала лица путем уговора о дјелу за обављање послова који су исти или слични пословима систематизованих радних мјеста (тачка 9.3. извјештаја).*
- *Неправилности и недостаци у процесу јавних набавки (тачка 10. извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Службе је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Службе, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 26.07.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврткивић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с.р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Службе за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти

³ Службени гласник БиХ, број: 42/22

- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу).

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Службе за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје са скретањем пажње на наплаћене приходе евидентирани у Главној књизи који нису сравњени у потпуности са помоћним евиденцијама на начин прописан Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета у институцијама БиХ и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на:

- Служба није ускладила Правилник о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ;
- Служба је током цијеле године ангажовала лица путем уговора о дјелу за обављање послова који су исти или слични пословима систематизованих радних мјеста.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Служба у 2022. години од укупно 12 претходно датих препорука, реализовала једну препоруку, седам није реализовала, за три је реализација у току, док једна препорука није могла бити оцијењена.

У наредној табели (Табела 1) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Служба је дужна предузети све потребне активности на усклађивању правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ.	Служба је, у току 2022. године, прилагодила постојећи Приједлог правилника о унутрашњој организацији с мишљењем Министарства финансија и трезора БиХ, али активности везане за добијање коначног мишљења нису окончане.	
2.	Служба треба континуирано проводити активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле при чему годишње самопроцјене система могу бити основ за планирање тих активности.	Служба је у јануару 2022. године именовала лице за финансијско управљање и контролу, али нису нам предочени докази везани за преузимање активности на	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
		процјењивању функционисања система финансијског управљања и контроле и ажурирању креираних докумената у циљу унапређења истог.	
3.	Служба је дужна обезбиједити вођење уредних и тачних евиденција о коришћењу службених возила како би се минимизирао ризик од ненамјенске употребе возила.	Служба је обезбиједила вођење уредних евиденција о коришћењу службених возила.	✓
4.	Служба је дужна ангажмане лица путем уговора о раду на одређено вријеме вршити у складу са важећим законским прописима којима је уређено запошљавање у институцијама БиХ.	Настављен је ангажман запосленика по уговору о раду на одређено вријеме дуже од три мјесеца без расписивања јавног огласа.	✗
5.	Служба треба обезбиједити писани траг распоређивања запослених за обављање послова другог радног мјеста, водећи рачуна о несметаном функционисању Службе. Када се стекну услови, обављање послова другог радног мјеста Служба треба реализовати интерним премјештајем.	Још увијек у Служби није ријешено питање обављање послова другог радног мјеста.	✗
6.	Препоручујемо Служби да у складу са законским прописима који регулишу подручје облигационих односа уговоре о дјелу закључује, у изнимним и оправданим случајевима, и то за конкретне послове који се јављају повремено.	Служба је и у текућој години наставила са ангажманом лица по уговору о дјелу за информатичке послове који су исти или слични пословима предвиђеним систематизацијом радних мјеста у Служби.	✗

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁴	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
2/2020	Служба треба обезбиједити да се обављање послова буџета, планирања и извјештавања ријеша на трајној основи, а не путем привремених сагласности или без њих.	Планом запошљавања државних службеника у 2022. години предвиђено је попуњавање предметног радног мјеста, али исто није попуњено јер за запошљавање није добијена сагласност Савјета министара БиХ.	●
7/2020	Служба је дужна успоставити систем интерне контроле наплате прихода и посветити се рјешавању проблематике сравњења прихода, поштујући прописе	Иако су предузете активности на сравњењу прихода из помоћних евиденција и главне књиге и даље постоји простор	●

⁴ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁴	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	који уређују област рачуноводствених политика и процедура. Неопходно је предузети радње на изналажењу адекватног модалитета контроле и савјешња прихода исказаних у главној књизи и помоћној евиденцији.	за унапређење система интерне контроле наплате прихода.	
8/2020	Потребно је да Служба успостави сарадњу са институцијама на основу чијих радњи се остварују приходи евидентирани на организационом коду Службе, ради добијања података о издатим документима и савјешњу са приходима.	Служба није покретала активности на закључењу споразума са Агенцијом за идентификациона документа, евиденцију и размјену података према упуту Министарства финансија и трезора БиХ коју су добили у 2022. години.	⊗
11/2020	Расписивање јавног огласа треба бити засновано на стварним потребама и на законским одредбама које одговарају чињеничном стању.	Служба у 2022. години није расписивала јавни оглас за попуну радних мјеста јер није добила сагласност Савјета министара БиХ за запошљавање, тако да није било могуће оцијенити реализацију препоруке.	Ⓜ
13/2018	У поступцима јавне набавке возила потребно је утврдити техничку спецификацију која омогућава конкуренцију кроз достављање понуда више понуђача, уз документовање резултата истраживање тржишта у погледу задовољности конкуренције.	Служба није документовала истраживање тржишта приликом набавке службених возила и није нам презентована документација којом се доказује да техничка спецификација возила омогућава активну и правичну конкуренцију.	⊗
14/2018	Сугеришемо Служби да, приликом планирања набавке компјутерске опреме, размотри подјелу на лотове у циљу прибављања више понуда и евентуалног постизања повољнијих ефеката набавке.	Ни у текућој години приликом набавке компјутерске опреме Служба није извршила подјелу предмета набавке на лотове у циљу прибављања више понуда и евентуалног постизања повољнијих услова набавке.	⊗

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: реализоване препоруке, препоруке чија је реализација у току, нереализоване препоруке, препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности. Препорука која није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије ће бити оцијењена кад се за то стекну услови.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је 11 препорука. Од наведеног броја девет препорука је дато због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима, а једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

Од укупног броја датих препорука, седам препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, које нису отклоњене у 2022. години те су, сходно томе, такве препоруке поновљене у овом извјештају.

У табели која слиједи (Табела 2) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁵	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	6.	Финансијско управљање и контрола		●		●
2.	8.2.1.	Приходи од такси		●		●
3.	8.3.1.	Попис средстава и обавеза	●	●	●	
4.	9.1.	Пријем запослених на одређено вријеме		●		●
5.	9.2.	Обављање послова другог радног мјеста		●		●
6.	9.2.	Обављање послова другог радног мјеста		●	●	
7.	9.3.	Уговори о дјелу		●		●
8.	10.	Јавне набавке		●	●	
9.	10.1.	Набавка путничких моторних возила		●		●
10.	10.1	Набавка путничких моторних возила		●	●	
11.	10.2.	Набавка ИТ опреме		●		●

⁵ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Служба за послове са странцима је управна организација у саставу Министарства безбједности БиХ, с оперативном самосталношћу за вођење послова и рјешавања питања из надлежности, основана ради обављања административно-управних и инспекцијских послова прописаних Законом о кретању и боравку странаца и азилу⁶.

Унутрашња организација и начин рада Службе утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 2009. године. Правилником о унутрашњој организацији Службе уређен је начин рада и руковођења Службе те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником су систематизована радна мјеста за 310 извршилаца.

Према важећем Правилнику, послови и задаци из надлежности Службе обављају се у оквиру следећих организационих јединица: Кабинет директора, два уреда (Уред за стратешко планирање, анализу и статистику и Уред за унутрашњу контролу), три основне организационе јединице/сектора (за оперативну подршку, за реадмисију, прихват и смјештај и за администрацију), и 16 организационих јединица/теренских центара.

Службом је у 2022. години руководио директор именован 03.12.2015. године. Нови директор именован је 09.02.2023. године на мандатни период од пет година⁷. Директор има замјеника коме је мандат истекао 12.05.2022. године. Агенција за државну службу Босне и Херцеговине је објавила јавни оглас за упражњено радно мјесто руководећег државног службеника - замјеника директора Службе 21.3.2023. године, а поступак је још увијек у току.

Институције Босне и Херцеговине су биле у обавези да до краја априла 2014. године ускладе правилнике о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста са одредбама Одлуке о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе Босне и Херцеговине и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине. Служба је на Приједлог правилника о унутрашњој организацији прибавила мишљење Министарства правде БиХ и Уреда за законодавство БиХ. Иако је приједлог правилника упутила на мишљење Министарству финансија и трезора БиХ 31.3.2020. године, активности на прибављању позитивног мишљења нису још увијек окончане.

Наиме, Министарство финансија и трезора БиХ је 18.5.2021. године у мишљењу на предметни приједлог правилника дало примједбе у погледу утврђивања статуса инспектора за странце и у погледу разврставања радних мјеста средње стручне спреме у платне разреде. Служба је 30.11.2021. године доставила кориговани приједлог правилника на мишљење Министарству финансија и трезора БиХ, на који Министарство финансија и трезора БиХ у мишљењу из маја 2022. године поново наводи примједбе у погледу утврђивања статуса инспектора за странце и у погледу разврставања радних

⁶ Службени гласник БиХ, број 36/08 и 87/12

⁷ Службени гласник БиХ, број 13/23

мјеста средње стручне спреме у платне разреде. У вези са тумачењем радних мјеста у Служби, која треба да имају статус инспектора за странце, сугерисано је Служби да затражи став и мишљење ресорног министарства и након што прибави мишљење и у Приједлог правилника угради дате препоруке, поново достави исти ради давања коначног мишљења.

Служба је у складу са мишљењем Министарства финансија и трезора 04.07.2022. године доставила Приједлог правилника Министарству безбједности, а Министарство је у свом одговору од 14.07.2022. године навело да не постоје правне ни законске сметње за наставак провођења процедуре у вези са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Служби. Служба још увијек није послала Приједлог правилника Министарству финансија и трезора на давање коначног мишљења.

По питању усклађивања правилника са одлукама Савјета министара дали смо препоруку у претходном периоду (препука бр. 1 у Табели 1) те смо оцијенили да Служба предузима активности које су претходно презентоване, што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Служба је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола

Служба је сачинила основна документа потребна за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Идентификовани су пословни процеси и ризици те израђена мапа пословних процеса и регистар ризика.

Служба је лице задужено за финансијско управљање и контролу и координацију успостављања процеса управљања ризицима именовала у јануару 2022. године, али исто није предузимало никакве активности до краја године.

Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2022. годину је сачињен и достављен Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. Увидом у наведени извјештај констатовали смо да Служба није навела активности и мјере које се планирају предузети за даљи развој система финансијског управљања и контроле у наредном периоду.

⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је континуирано проводити активности на унапређењу система финансијског управљања и контроле, а годишње самопроцјене система могу бити основ за планирање таквих активности.

7. БУЏЕТ СЛУЖБЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину Служби су одобрена средства у укупном износу од 10.592.000 КМ (текући издаци 10.275.000 КМ и капитални издаци 317.000 КМ). Буџетом су одобрена 244 запослена, а на 31.12.2022. године Служба је имала 226 запослених. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Служби био је 230.

Служба је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирала на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године извршено је усклађивање буџета које се односи на одобрена средства из текуће резерве у укупном износу од 111.500 КМ, за исплату једнократне помоћи у складу са Одлуком Савјета министара БиХ⁹.

Служби су такође на располагању била и донаторска средства на основу Споразума о партнерству Службе и UNHCR-а у износу од 144.550 КМ.

Дакле, укупно расположиви буџет за 2022. годину је износио 10.848.050 КМ, а реализован је у износу од 9.668.348 КМ.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Служба је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су исте сачињене у складу са Правилником о финансијском извјештавању.

⁹ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 4/23)

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 9.668.348 КМ, што је за 1.179.702 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2022. годину.

Вриједносно значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (6.526.906 КМ), накнаде трошкова запослених (1.133.651 КМ), набавку материјала (308.912 КМ), уговорене и друге посебне услуге (225.546 КМ) и набавку опреме (301.120 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 3.868.625 КМ, што је за 1.497.625 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину.

Значајни приходи односе се на: приходе од такси (3.498.123 КМ), приходе од новчаних казни (216.098 КМ) и приходе од донација (144.550 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.2.1. Приходи од такси

Усаглашавање помоћних евиденција у којима се евидентирају приходи, са приходима исказаним у Главној књизи је дугогодишњи проблем. Служба је покренула значајније активности на успостављању свеобухватних помоћних евиденција наплаћених такси и усаглашавању финансијских података. Осмишљен је и имплементиран аналитички модул као дио Информационог система Службе (Insidia), који омогућава генерисање мјесечних извјештаја о уплаћеним таксама на основу расположивих података у регистрима гдје је Служба контролор и корисник података.

Иако је Служба предузимала активности на успостави евиденција о оствареним и наплаћеним приходима, констатовано је да још увијек постоје разлике у подацима о наплаћеним приходима у Главној књизи и помоћним евиденцијама Службе. Служба је на основу утврђених разлика у евиденцијама проводила активности на утврђивању неслагања са подацима у Главној књизи, али нам нису дата детаљна образложења по свим утврђеним одступањима.

На основу информација и евиденција Службе констатовали смо следеће чињенице:

- Разлика између прихода од такси и накнада исказаних у Главној књизи за период од 01.01.-31.12.2022. године (3.712.886 КМ) и података који се воде у помоћној евиденцији Службе (3.557.659 КМ) износи 155.227 КМ. У текстуалном дијелу извјештаја о извршењу буџета се наводи да ова разлика износи 275.632 КМ, али је Служба ажурирала помоћну евиденцију са 31.12.2022. године те нам исту презентовала у току ревизије.
- Настављене су активности на успостављању помоћних евиденција остварених прихода с циљем да се увежу подаци који се воде у евиденцијама Службе са подацима из Главне књиге трезора.
- Још увијек није ријешен проблем савјештања наплате таксе за пријаве боравка странаца који се врше у полицијским станицама, за шта се подаци различито приказују у мјесечним извјештајима теренских центара.
- Током године није вршено редовно усаглашавање прихода евидентираних у Главној књизи трезора са подацима из помоћне евиденције (која се сачињава на основу мјесечних извјештаја из теренских центара), што је обавеза прописана Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ¹⁰.
- Служба је предузимала активности на успостављању система интерне контроле и једнообразности извјештавања и наплате такси од стране теренских центара Службе кроз достављање смјерница за унапређења рада теренских центара.

Потешкоће око савјештања прихода Служба образлаже чињеницом да не постоје техничке могућности за једноставне провјере о уплатама и савјештању прихода у главној књизи трезора, јер странци доказе о уплатама достављају у 16 теренских центара Службе и у полицијске станице у свакој општини у БиХ (превелика дисперзија), а исте се књиже у Главну књигу Службе без обзира коме и гдје је достављен доказ о уплати.

По питању унапређења интерних евиденција и савјештања прихода из помоћних евиденција са Главном књигом дали смо препоруку у претходном периоду (препука бр. 7/2020 у Табели 1) те смо оцијенили да Служба предузима активности које су претходно презентоване, што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

У Главној књизи исказани су приходи од личних карата странаца, путних листова и виза за странце у износу од 49.017 КМ. Према презентованим подацима, за радње по основу којих су наплаћени ови приходи надлежне су друге институције (нпр. IDDEEA¹¹), а Служба још увијек нема податке о издатим документима за које је наплаћена такса.

¹⁰ Чланом 78. став 6. прописано је да су корисници обавезни вршити мјесечно усклађивање и савјештање прихода са приходима из Главне књиге трезора који су евидентирани на њиховом организационом коду.

¹¹ Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ.

Служба се у претходном периоду обрађала Министарству финансија и трезора БиХ са захтјевом за измјену шифре буџетске организације у Наредби о уплатном рачуну за уплату средстава за административне таксе у корист буџетске организације IDDEEA. Министарство финансија и трезора БиХ је дало одговор да уколико постоји сагласност између IDDEEA и Службе, потребно је да IDDEEA достави Анекс Меморандума о размјени података, а на основу тог захтјева ће Министарство финансија и трезора БиХ објавити измјену Наредбе о уплатним рачунима. Служба по овом питању није предузимала активности у 2022. години због одласка у пензију службеника који су били највећим дијелом укључени у ове активности.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је да Служба успостави сарадњу са институцијама на основу чијих радњи се остварују приходи евидентирани на организационом коду Службе, ради добијања података о издатим документима и савјештању са оствареним приходима.

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 10.628.343 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 11.942.600 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (10.626.155 КМ), обавезе према добављачима (198.731 КМ), обавезе према запосленима (817.778 КМ) које су измирене почетком 2023. године и краткорочна разграничења (299.935 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

8.3.1. Попис средстава и обавеза

Редован годишњи попис средстава и обавеза, буџетски корисници су у складу са Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ и Упутством Министарства финансија и трезора БиХ о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника-институција БиХ на 31.12. текуће године, обавезни извршити на крају буџетске године, а пописом се мора обухватити цјелокупна имовина буџетског корисника, као и његове обавезе.

Служба је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2022. године. Констатовали смо да комисија за попис обавеза није извршила попис обавеза према запосленим у износу 111.500 КМ које се односе на једнократну помоћ запосленим те попис обавеза према добављачима и обавеза по обустављеним порезима и доприносима по уговору о дјелу које се измирују из донаторских средстава. Такође, није извршен ни попис краткорочних разграничења у

износу од 299.935 КМ, односно резервисања по уговорима закљученим крајем године за набавку возила и ИТ опреме, а за које је испорука извршена у 2023. години.

ПРЕПОРУКА 3

Служба је дужна попис имовине и обавеза вршити у складу са Правилником о рачуноводству и Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника и истим обухватити све позиције које су приказане у Главној књизи и билансу стања.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

У оквиру ове тачке наводимо утврђене неправилности и недостатке у процесу запошљавања и статуса запослених (ангажованих лица).

9.1. Пријем запослених на одређено вријеме

У Служби је током 2022. године било ангажовано шест лица путем уговора о раду на одређено вријеме. Од овог броја, ангажован је један државни службеник на основу сагласности Агенције за државну службу БиХ три пута по три мјесеца. Исто лице је на основу прибављене сагласности Агенције за државну службу БиХ и у 2021. години запошљавано три пута по три мјесеца.

Законом о раду у институцијама БиХ дефинисано је да се уговор о раду на одређено вријеме може закључити за обављање ванредних, привремених или повремених послова или послова чији се обим привремено и непредвиђено повећао, а који нису трајнијег карактера¹², као и да се јавни оглас не расписује за пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће благовремено спровести јавни оглас¹³.

По основу уговора о раду на одређено вријеме у 2022. години без објаве огласа, односно без провођења конкурсне процедуре, а позивајући се на претходно наведене чланове Закона о раду у институцијама БиХ, ангажовано је пет запосленика на пословима: домара, одржавања чистоће и вешераја у Имиграционом центру, референта за оперативнотехничке послове у Теренском центру Сарајево, референта за административно-техничке послове у Сектору за оперативну подршку и самосталног референта за обуку при Кабинету. Констатовано је да су два лица била ангажована и претходних година у континуитету, с тим да је направљен прекид у 2022. години, како иста не би биле

¹² Члан 16. став 1. и 3.

¹³ Члан 9. став 1. тачка ц).

запослена у континуитету двије године. Након тога је настављено ангажовање тих лица и у 2022. години путем тромјесечних уговора без прекида у раду. Једно лице је било ангажовано у 2022. години по основу уговора о раду на одређено вријеме три пута без прекида у раду, једно лице два пута по три мјесеца и једно лице на одређено вријеме од два мјесеца.

Нисмо се увјерили да је запошљавање на одређено вријеме извршено због хитности и непредвиђеног повећања посла, јер су одређена лица на овакав начин ангажована дужи временски период. Сматрамо да запошљавање путем уговора о раду на одређено вријеме без проведене конкурсне процедуре представља поступање супротно одредбама Закона о раду у институцијама БиХ те нетранспарентан начин запошљавања.

ПРЕПОРУКА 4

Служба је дужна ангажмане лица путем уговора о раду на одређено вријеме вршити у складу са важећим законским прописима којима је уређено запошљавање у институцијама БиХ

9.2. Обављање послова другог радног мјеста

На основу привремених рјешења осам запослених у Служби привремено обавља послове другог радног мјеста. Један запослени на основу привременог рјешења из 2016. године обавља послове шефа кабинета, а један на основу рјешења из 2018. године обавља послова управника имиграционог центра. Пет лица на основу привремених рјешења обавља послове шефова теренских центара Службе, тј. мјеста која су од важности за несметано функционисање Службе, при чему су четири мјеста упражњена због одласка запослених у пензију или споразумног раскида радног односа, а једно мјесто због суспензије запосленог.

Поступци по суспензијама из 2014. године за два државна службеника још увијек нису окончани. Вишегодишње трајање поступака, има за последицу да радно мјесто није упражњено, а послови се обављају на основу привремених рјешења. Наводимо чињеницу да суспендовани службеници остварују сва права из радног односа, односно примају пуну плату укључујући и додатак на плату радног мјеста са кога су суспендовани. Служба не може утицати на трајање поступака пред Судом БиХ те се у 2023. години поново обратила Суду БиХ. Служба је од Суда БиХ тражила да је обавијесте о исходу кривичног поступка и правоснажности пресуда, како би могла поступити по истим везано за радни однос суспендованих службеника. Суд БиХ је доставио информацију да је предмет упућен Апелационом вијећу и да ће по правоснажности пресуде Служба бити обавијештена.

У 2022. години упражњено је и радно мјесто начелника Сектора за администрацију због одласка у пензију те је због несметаног рада Службе издато рјешење државном службенику - шефу Одсјека за правне и кадровске послове да привремено обавља те послове до попуне наведеног радног мјеста. На основуведеног интерног огласа за

попуњавање радног мјеста државног службеника, овај службеник је именован на радно мјесто - начелник Сектора за администрацију почев од 01.06.2023. године.

Служба је у образложењу Приједлога нове систематизације навела недовољан број инспектора за странце и исказала потребу за увећањем истих, међутим, шест инспектора за странце су распоређени да обављају послове другог радног мјеста која су упражњена због, како руководство Службе образлаже, обезбјеђења континуираног и правовременог извршавања послова (четири шефа теренских центара, шеф кабинета и виши стручни сарадник за буџет, планирање и извјештавање).

Осим обављања послова других радних мјеста на основу привремених рјешења и сагласности, према интерним евиденцијама Службе, још 15 запослених има рјешења за једно радно мјесто, а обавља послове другог радног мјеста, у другим организационим јединицама. Служба ове потребе образлаже као посљедицу неадекватне систематизације радних мјеста, због чега Служба није у могућности извршити интерне премјештаје нити издати рјешења за обављање послова у другим организационим јединицама, јер у већини случајева број извршилаца на тим радним мјестима није предвиђен постојећом систематизацијом. Служба наводи да је постојећа систематизација одавно превазиђена, јер се у међувремену Служба сусрела са новим обавезама, пројектима и околностима изазваним мигрантском кризом. Међутим, активности на изради нове систематизације трају дужи временски период и још увијек нису окончане. Такође, за попуњавање појединих радних мјеста која су предметом обављања послова другог радног мјеста Служба је тражила сагласности у 2021. и 2022. години од надлежних институција, али исте није добила.

ПРЕПОРУКА 5

Служба је дужна успоставити рад у институцији на начин да запослени обављају послове у складу са рјешењем/уговором о раду, како је предвиђено Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Такође, у Служби послове вишег стручног сарадника за буџет, планирање и извјештавање које је упражњено због пензионисања, привремено обавља стручни сарадник - инспектор за странце на основу сагласности из 2019. године која му је дата за обављање наведених послова још док је био на мјесту вишег референта. Служба је планом запошљавања државних службеника у 2022. години предвидјела попуњавање предметног радног мјеста, али није добила сагласност Савјета министара за расписивање конкурса.

По питању обављања послова везаних за буџет, планирање и извјештавање дали смо препоруку у претходном периоду (преорука бр. 2/2020 у Табели 1) те смо оцијенили да Служба предузима активности које су претходно презентоване, што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Служба је једном запосленику који је у сталном радном односу у Служби на пословима за чије обављање је потребна средња стручна спрема, дала сагласност да, поред својих послова обавља дио послова непопуњеног радног мјеста државног службеника - стручног савјетника за јавне набавке. Овај запосленик је за вријеме рада у Служби стекао диплому

о завршеној високој стручној спреми. Сагласност да запосленик обавља послове са високом стручном спремом без новчане накнаде у трајању од годину дана, како би стекао услове за полагање стручног управног испита за високу стручну спрему, је дата уз позивање на акт Агенције за државну службу БиХ из 2011. године.

Сматрамо да не постоји правни основ за овакво поступање будући да законским и подзаконским прописима који регулишу проблематику запошљавања и интерних премјештаја у институцијама БиХ није предвиђена могућност да руководицац институције може дати сагласност о распоређивању запослених на друго радно мјесто, а ради стицања радног искуства, односно стицања услова за полагање стручног управног испита за високу стручну спрему.

Последица овакве праксе може бити немогућност обављања послова два радна мјеста у задовољавајућем капацитету у исто вријеме за осам сати колико запослени проведе на радном мјесту. Мишљење Агенције за државну службу БиХ из 2011. године о оправданости и условима за овакво поступање које је иста достављала институцијама БиХ нема законског основа нити је обавезујуће за институције БиХ.

ПРЕПОРУКА 6

Служба треба да прекине са праксом издавања сагласности стално запосленим за обављање другог радног мјеста ради стицања радног искуства.

9.3. Уговори о дјелу

Издаци по основу уговора о дјелу у 2022. години су реализовани у нето износу од 125.074 КМ од чега се на непосредну потрошњу односи 42.336 КМ, а на донаторска средства 82.738 КМ.

Издаци по основу уговора о дјелу који су реализовани из редовног буџета мањи су у односу на претходну годину за 1.504 КМ. Издаци по овом основу исплаћени су за 44 лица на мјесечном нивоу у распону од 45 КМ до 1.000 КМ.

Путем уговора о дјелу по потреби су ангажована 42 преводиоца за потребе узимања изјава од страних држављана и за наведене услуге је исплаћено укупно 21.336 КМ.

Према члану 600. Закона о облигационим односима дефинисано је да се уговор о дјелу потписује са физичким лицем за конкретан посао, као што је израда или поправак неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада те констатујемо да претходно наведени уговори задовољавају споменуте захтјеве.

За информатичке послове у Служби су током године у континуитету ангажована два лица у укупном износу од 21.000 КМ. Ангажовање наведених лица по основу уговора о дјелу константно је присутно у дужем временском периоду и поред препорука ревизије у ранијем периоду. Наведени послови су исти или слични пословима редовног радног

мјеста, а предмет уговора није одређени посао, односно конкретна заокружена цјелина која за резултат има одређени производ.

Ангажман по основу уговора о дјелу, уколико није закључен у складу са одредбама Закона о облигационим односима, представља незаконит и нетранспарентан вид запошљавања.

ПРЕПОРУКА 7

Препоручујемо Служби да сходно законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, уговоре о дјелу закључује, у изнимним и оправданим случајевима, и то за конкретне послове који се јављају повремено.

На пројекту “Споразум о партнерству Службе и UNHCR-a” било је ангажовано шест лица у укупном износу од 82.738 КМ, од чега три током цијелог периода, једна од априла и двије од јула. Наведена лица су ангажована за обављање послова асистента за профилисање корисника привремених прихватних центара уз мјесечну накнаду у нето износу од 1.465 КМ.

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Служба је донијела План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹⁴.

Према презентованим подацима, Служба је у 2022. години провела 17 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Служба је провела десет отворених поступака у вриједности од 857.945 КМ¹⁵, пет конкурентских поступака у вриједности од 93.573 КМ и два поступка у складу са Анексом II, у вриједности од 23.752 КМ. Министарство је путем директног споразума извршило набавке у вриједности од 48.013 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 1.023.283 КМ (766.928 КМ из текућих издатака и 256.355 КМ из капиталних издатака).

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

У складу са Законом о јавним набавкама БиХ¹⁶ и Упутством о објави основних елемената уговора и измјена уговора, уговорни орган је дужан на својој веб-страници, ако је има, објавити основне елементе уговора за поступак јавне набавке, као и све измјене уговора до којих дође током реализације уговора. Објава основних елемената обавезна је и у случају закључења оквирног споразума. Објава се врши на обрасцу који је саставни дио Упутства о објави основних елемената уговора и измјена уговора. Упутством је дефинисано да се подаци за сваки појединачни уговор ажурирају најмање свака три

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

¹⁵ Сви износи у тачки 10. Јавне набавке су наведени без ПДВ-а.

¹⁶ Члан 75. став 2.

мјесеца и да морају бити доступни на веб-страници уговорног органа најмање три године од датума потпуне реализације уговора/оквирног споразума. Служба није на својој веб-страници објављивала образац за праћење реализације уговора у складу са наведеним упутством и Законом о јавним набавкама БиХ.

ПРЕПОРУКА 8

Служба је дужна у складу са Законом о јавним набавкама БиХ и Упутством о објави основних елемената уговора и измјена уговора вршити објаву на својој веб-страници основних елемената уговора и измјена уговора до којих дође током реализације уговора.

Ревизијом појединачних процедура јавних набавки (и реализације уговора/оквирних споразума) утврђене су неправилности и недостаци како слиједи:

10.1. Набавка путничких моторних возила

Набавка шест нових путничких моторних возила процијењене вриједности 194.872 КМ проведена је отвореним поступком. Поступак је једном поништен из разлога што једини пријављени понуђач није доставио понуду у складу са условима траженим тендерском документацијом. Поновљени поступак је покренут 02.12.2022. године, а обавјештење о јавној набавци објављено је на порталу јавних набавки 05.12.2022. године. Тендерску документацију је преузело 11 понуђача, а рок за доставу понуда био је 20.12.2022. године. Служба је у тендерској документацији навела да ће се поступак набавке поништити уколико се уговор не закључи до 31.12.2022. године.

Законом о јавним набавкама дефинисано је да у отвореном поступку набавке, за вриједносни разред из члана 14. став 4) овог закона, рок за пријем понуда не може бити краћи од 20 дана од дана слања на објаву обавјештења о набавци на портал јавних набавки¹⁷. Уколико уговорни орган објави претходно информационо обавјештење, може утврдити рок за пријем понуда који није краћи од 13 дана од дана слања на објаву обавјештења о набавци на портал јавних набавки у отвореном поступку¹⁸.

Иако Служба није објавила претходно информационо обавјештење, скратила је рок за доставу понуда на 15 дана, поступајући при томе супротно одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.

Понуду је доставио само један понуђач (исти понуђач као и у поништену поступку) у износу од 194.400 КМ. Комисија је у поступку евалуације понуда исту оцијенила квалификованом те дала препоруку уговорном органу за закључење уговора. Уговор је закључен 28.12.2022. године. Рок испоруке возила био је 15 дана од обостраног потписа уговора, а возила су испоручена у уговореном року.

Увидом у тендерску документацију констатовали смо да су у техничкој спецификацији траженог возила наведени поједини захтјеви попут запремине мотора од 1.150 см до 1200

¹⁷ Члан 40. став 3. Закона о јавним набавкама БиХ.

¹⁸ Члан 41. став 3. тачка б) Закона о јавним набавкама БиХ.

см, снаге мотора од 50 до 55 kW, дужине возила од 4.000 mm до 4.100 mm, ширине возила од максимално 1.965 mm, висине возила од 1.400 mm до 1430 mm и међуосовинског размака возила од 2.500 mm до 2.550 mm. Дакле, код минималних захтјева техничких карактеристика нису коришћени отворени интервали са доњим ограничењима у складу са позитивном праксом већ су наведени затворени интервали који указују на ограничавање конкуренције, а за које нам Служба није презентовала адекватна образложења. Служба није документовала истраживање тржишта приликом набавке службених возила и није нам презентована документација којом се доказује да техничка спецификација возила омогућава активну и правичну конкуренцију. Наведено упућује на пропусте приликом истраживања тржишта и израде техничке спецификације за предметну набавку, чиме су нарушени основни принципи Закона о јавним набавкама БиХ, који се односе на активну и правичну конкуренцију.

ПРЕПОРУКА 9

Служба је дужна приликом утврђивања рокова за доставу понуда у поступцима јавних набавки поступати у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ.

ПРЕПОРУКА 10

Служба је дужна приликом покретања набавке возила дефинисати техничке карактеристике траженог возила на начин да се обезбиједи активна и правична конкуренција.

10.2. Набавка ИТ опреме

Набавка ИТ опреме процијењене вриједности 61.957 KM проведена је отвореним поступком. Поступак покренут 01.11.2022. године. Рок за доставу понуда био је 29.11.2022. године, а понуду је доставио само један понуђач у износу од 61.955 KM. Комисија је у поступку евалуације понуда исту оцијенила као квалификовану те дала препоруку уговорном органу за додјелу уговора понуђачу који је доставио понуду. Одлука о додјели уговора донесена је 5.12.2022. године, а уговор са изабраним понуђачем у износу од 61.955 KM закључен је 30.12.2022. године.

Предмет набавке било је 26 рачунара, 20 МФП уређај (штампање, копирање и принтање), седам копир-апарата и пет скенера. Закон о јавним набавкама БиХ предвиђа могућност подјеле предмета набавке на лотове при чему је лот (група) дио предмета набавке настао као резултат дијелења предмета набавке у посебне, сродне цјелине, које се као такве означавају у тендерској документацији. Ако уговорни орган подијели предмет набавке на лотове, сви лотови морају бити назначени у тендерској документацији на начин да се понуђачима може омогућити да доставе понуде за један лот, више лотова или све лотове. Иако се ради о функционално различитој врсти ИТ опреме Служба није подијелила предмет набавка на лотове, како би омогућила потенцијално већу конкурентност и повољнију цијену понуде.

ПРЕПОРУКА 11

Потребно је да Служба у поступцима јавних набавки користи могућност подјеле предмета набавке на лотове, а све у циљу постизања веће конкурентности те повољније цијене понуде.

11. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Служба у остављеном року није доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Служби за 2022. годину обавили су: Енес Алић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Аида Селимовић - самостални ревизор за финансијску ревизију (чланица тима), Жељко Ћавар - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Невена Бућо - млађи ревизор за финансијску ревизију (чланица тима).

Контролу квалитета Извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије. Одјељењем је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео функцију замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Енес Алић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

Број: 02-16-1-950/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину
Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године
Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину
Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Служба за послове са странцима

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	10.275.000	111.500	10.386.500	9.228.081	89
Бруто плате и накнаде	7.168.000	0	7.168.000	6.526.906	91
Накнаде трошкова запослених	1.098.000	111.500	1.209.500	1.133.651	94
Путни трошкови	280.000	0	280.000	205.208	73
Издаци телефонских и поштанских услуга	111.000	0	111.000	80.366	72
Издаци за енергију и комуналне услуге	290.000	0	290.000	287.786	99
Набавка материјала	364.000	0	364.000	308.912	85
Издаци за усл. превоза и горива	155.000	0	155.000	154.288	100
Унајмљивање имовине и опреме	161.000	0	161.000	159.224	99
Издаци за текуће одржавање	290.000	0	290.000	113.006	39
Издаци за осигурање	49.000	0	49.000	33.189	68
Уговорене и друге посебне услуге	309.000	0	309.000	225.546	73
2. Капитални издаци	317.000	0	317.000	301.120	95
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	317.000	0	317.000	301.120	95
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	10.592.000	111.500	10.703.500	9.529.201	89
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	144.550	144.550	139.148	96
Споразум о партнерству Службе за послове са странцима и UNHCR-а	0	144.550	144.550	139.148	96
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	10.592.000	256.050	10.848.050	9.668.348	89

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године.

Директор:
Жарко Лакета

Биланс стања на 31.12.2022. године

Служба за послове са странцима

Табела II

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	2.189	8.830	25
Новчана средства	1.538	2.287	67
Краткорочна потраживања	651	6.543	10
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	10.626.155	10.784.989	99
Стална средства	15.242.670	14.755.784	103
Исправка вриједности	4.616.515	3.970.795	116
Неотписана вриједност сталних средстава	10.626.155	10.784.989	99
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	10.628.343	10.793.818	98
3. Краткорочне обавезе и разграничења	1.316.445	732.082	180
Краткорочне текуће обавезе	198.731	134.120	148
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	817.778	597.962	137
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	299.935	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	10.626.155	10.784.989	99
Извори средстава	10.626.155	10.784.989	99
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	11.942.600	11.517.071	104

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2023. године

Директор:
Жарко Лакета

Преглед прихода и примитака у 2022. години

Служба за послове са странцима

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	2.356.000	0	2.356.000	3.724.075	158
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика		0			
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	2.271.000	0	2.271.000	3.507.977	154
Новчане казне (непореске природе)	85.000	0	85.000	216.098	254
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	144.550	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0		0	144.550	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	15.000	0	15.000	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	15.000	0	15.000	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	2.371.000	0	2.371.000	3.868.625	163

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године

Директор:
Жарко Лакета

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство Службе за послове са странцима (у даљем тексту: Служба) дужно је да обезбједи да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15 од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Службе.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 07.04.2023 године,

Директор

Жарко Лакета